O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

NAMANGAN MUHANDISLIK-QURILISH INSTITUTI

NamMQI
O'quv-uslubiy boshqarma
№ 280
«3» 07 2024 y.

"Tasdiqlayman"
Namangan muhandislik-
qurilish instituti rektori
__________ Sh.T.Ergashev
2024 yil "3" 07

MAKROIQTISODIYOT

FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohalari:	400 000 -	Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohalari:	410 000 -	Biznes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishlari:	60411200-	Menejment (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

Namangan – 2024

Fan kodi	O'quv yili	Semestr	Kredit	
MACROE6	2024-2025	4	6	
Fan/modul turi	**Ta'lim tili**		**Haftadagi dars soatlari**	
Majburiy	O'zbek		6	

	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1.	Makroiqtisodiyot	90 (46m/44a)	90	180

2.

I. Fanning mazmuni

Fanni o'qitishdan maqsad - milliy iqtisodiyotning rivojlanishi bilan bog'liq barcha jihatlarni, jumladan mehnat resurslari, tovarlar, pul bozorlarining amal qilishi, monetar, fiskal va tashqi savdo siyosatini amalga oshirish, davlat iqtisodiy siyosatining bosh maqsadi sifatida makroiqtisodiy barqarorlik va yalpi ishlab chiqarishning yuqori o'sish sur'atlarini ta'minlash orqali aholining turmush farovonligi darajasini o'stirish hamda boshqa masalalarni o'rgatishdan iborat.

Fanning vazifasi – talabalarga YAIMni ishlab chiqarishining barqaror o'sishini, resurslarning to'liq bandliligini, inflyasiyaning past sur'atlarini va to'lov balansining muvozanatini ta'minlash nuqtai nazaridan mamlakat iqtisodiyotini bir butun holda tadqiq qilish va uni makroiqtisodiy tartibga solishning iqtisodiy mexanizmlarini o'rgatishni tashkil etish.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I. Fanning tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu. "Makroiqtisodiyot" ga kirish

«Makroiqtisodiyot» ning shakllanish tarixi, predmeti va ob'ekti. Dastlabki makroiqtisodiy tahlil elementlari, "Kene jadvali". Iqtisodiyotga davlat aralashuvining zarurligi. Keyns nazariyasining mohiyati. Makroiqtisodiyot fanining shakllanishi. Asosiy makroiqtisodiy muammolar. Uy xo'jaliklari, firmalar, davlat va tashqi dunyo makroiqtisodiyot sub'ektlari sifatida.

2-mavzu. Asosiy makroiqtisodiy ko'rsatkichlar

Milliy iqtisodiyotni tahlil qilishda qo'llaniladigan ko'rsatkichlar tizimi. Milliy hisoblar tizimining asosiy makroiqtisodiy ko'rsatkichi sifatida YAlpi ichki mahsulot (YAIM) ko'rsatkichining mohiyati. Iqtisodiy hudud. YAIMni hisoblashning ishlab chiqarish usuli. YAIMni xarajatlar bo'yicha hisoblash. YAIMni daromadlar bo'yicha hisoblash. Boshlang'ich daromadlarning taqsimlanishi va qayta taqsimlanishi.

3-mavzu. Iqtisodiy tebranishlar.

Iqtisodiy davrlarning mohiyati. Iqtisodiy tebranishlarning sabablari: Ilmiy texnika taraqqiyoti. Siyosiy hodisalar. Jahon bozorida eergoresurslar narxlarining o'zgarishi. Tabiat hodisalar. Talab va taklif o'rtasidagi nisbat. YAlpi xarajatlardagi o'zgarishlar. Iqtisodiy davrlarning bosqichlari va ularning tavsifi. Iqtisodiy tebranishlarning turli tarmoqlarga ta'siri.

4-mavzu. Ishsizlik

Ishsizlik tushunchasi. Ish bilan bandlar va ishsizlar. Ishsizlikning neoklassik va keynscha konsepsiyalari. A. Piguning neoklassik konsepsiyasi. Real ish haqi, ish kuchi taklifi va unga talab. Ishsizlikning keynscha konsepsiyasi. Majburiy ishsizlik. Bandlilik multiplikatori. Ishsizlik turlari va ish bilan to'la bandlik.

5-mavzu. Inflyasiya va inflyasiyaga qarshi siyosat

Inflyasiya: mohiyati, hisoblanishi va turlari. Inflyasiya darajasi. Inflyasiyani miqdoran o'lchash. Narxlarning barqaror o'sishi sharoitida inflyasiya darajasi. Inflyasiyaning sabablari, puling miqdoriy nazariyasi. Pul massasining ko'payishi. Pulning aylanish tezligi ortishi. Mahsulot ishlab chiqarish hajmlarining pasayishi. Iqtisodiyotdagi monopolizm darajasi. Davlat xarajatlari.

6-mavzu. Yalpi talab modeli

YAlpi talab tushunchasi. AD egri chizig'i. Baho omillari. Foiz stavkasi samarasi. Boylik samarasi va import xaridlari samarasi. AD egri chizig'i traektoriyasi. Pulning miqdoriy nazariyasi. Baholar darajasi va yalpi talab o'rtasidagi teskari bog'liqlik. Bahodan boshqa omillarning yalpi talabga ta'siri. Iste'mol xarajatlaridagi, investitsiya xarajatlaridagi, davlat xarajatlaridagi va sof eksportdagi o'zgarishlar.

7-mavzu. Yalpi taklif modeli

YAlpi taklif tushunchasi va egri chizig'i. Resurslar bahosning o'zgarishi. Unumdorlikning o'zgarishi. Soliqlarning o'zgarishi. YAlpi taklifdagi o'zgarishlar. YAlpi taklifning klassik modeli. Nominal kattaliklarning o'zgaruvchanligi. Real kattaliklarning qat'iyligi. AS egri chizig'ining vertikalligi. AS egri chizig'ining ishlab chiqarish omillari va texnologiyalar ta'sirida siljishi. YAlpi taklifning keynscha modeli.

8-mavzu. Iste'mol va jamg'arish

YAlpi talab komponentlari orasida iste'molning o'rni. Iste'mol funksiyasining algebraik va grafik ko'rinishi. "Asosiy psixologik qonun". Avtonom iste'mol. Daromad (shaxsiy tasarrufdagi daromad) va iste'mol o'rtasidagi o'zaro bog'liklik. Jamg'arish funksiyasi va grafigi. Foiz stavkasi va jamg'arish.

9-mavzu. Investitsiya

Investitsiya tovarlariga talabining yalpi talabdagi o'rni. Avtonom investitsiyalar. Foiz stavkasi. Kutilayotgan sof foyda normasi. Tobin koeffitsenti. Investitsiyalarga talab funksiyasi. Investitsiyalar dinamikasini belgilovchi boshqa omillar. Akselerator modeli. To'liq investitsiya funksiyasi. Investitsiyalashga chegaraviy moyillik. Investitsiyalarning beqarorligini belgilovchi omillar. O'zbekiston Respublikasi investitsiya siyosatining o'ziga xos xususiyatlari.

10-mavzu. Keynsning tovarlar va xizmatlar bozorida makroiktisodiy muvozanat modeli

Klassik makroiqtisodiy muvozanat nazariyasi tanqidi. Keynsning makroiqtisodiy muvozanat nazariyasi. Bozor mexanizmi tomonidan yalpi talab va yalpi taklif muvozanati ta'minlanishining doimiy emasligi. "Investitsiya-jamg'arish" modeli. Investitsiyalash va jamg'arish rejalarining turlicha ekanligi.

11-mavzu. "Daromadlar - xarajatlar" modeli

"Daromadlar - xarajatlar" modeli – Keyns xochi. Haqiqiy va rejalashtirilgan xarajatlar. Modelni tuzishdagi asosiy shartlar. Sof eksport funksiyasi. Importga chegaraviy moyillik. Modelda makroiqtisodiy muvozanatga erishish mexanizmi. Tovar moddiy zahiralarining rejalashtirilmagan o'zgarishlari. Haqiqiy investitsiyalar va rejalashtirilgan investitsiyalar tengligi.

12-mavzu. Davlat byudjeti, soliqlar va davlat qarzi

Davlat byudjetining mohiyati, tarkibi va funksiyalari. Daromadlarni qayta taqsimlash. Iqtisodiyotni davlat tomonidan tartibga solish va rag'batlantirish. Fan-texnika taraqqiyotini rag'batlantirish. Ijtimoiy siyosatni moliyaviy ta'minlash. Pul mablag'larining markazlashgan fondlarini tashkil etish va foydalalanilishi ustidan nazorat. Davlat byudjeti daromadi.

13-mavzu. Byudjet-soliq siyosati

Byudjet-soliq (fiskal) siyosati: mohiyati, maqsadlari, vositalari. Rag'batlantiruvchi va cheklovchi fiskal siyosat. YOpiq va ochiq iqtisodiyotda davlat xarajatlari multiplikatori. Soliq multiplikatsiyasi mexanizmi. Soliq multiplikatori. Balanslashgan byudjet multiplikatori. Soliqlarni kamaytirilishi samarasi va davlat xarajatlarini oshirilishi samarasi.

14-mavzu. Pul bozorida muvozanat

Pul tushunchasi va funksiyalari. Pulga talabga monetarcha yondoshuv. Fisher va Kembrij tenglamalari. Pulning aylanish tezligi. Baholar darajasi, real YAIM hajmi va pulga talab. Pulga bo'lgan real talab. "Pul mablag'larining real zahirasi". Pulga talabning keynscha nazariyasi - likvidlilikni afzal ko'rish

nazariyasi.

15-mavzu. Pul-kredit siyosati

Bank tizimining tarkibi. Markaziy bank va tijorat banklarining funksiyalari. Banklarning asosiy operatsiyalari va bozor iqtisodiyotidagi roli. Pul-kredit siyosatining mohiyati, pirovard maqsadlari va oraliq mo'ljallar. Majburiy zahira normasi. Hisob stavkasi (qayta moliyalash stavkasi). Ochiq bozordagi operatsiyalar.

16-mavzu. IS-LM modelining shakllanishi va tadbiqi

Xiks-Xansen modelining mohiyati.tovarlar va xizmatlar hamda pul bozorlaridagi muvozanatni umumlashtiruvchi model.Modelning tenglamalari va asosiy o'zgaruvchilari. Ekzogenva endogen o'zgaruvchilar. Empirik koeffitsentlar. Tovarlarva xizmatlar bozoridagi muvozanat. IS egri chizig'i. IS egri chizig'ining daromadlar o'qiga nisbatan yotiqligi va tikligi. IS egri chizig'ining tenglamasi.

17-mavzu. Iqtisodiy o'sish: umumiy tavsifi, neokeynscha model

Iqtisodiy o'sish tushunchasi, ahamiyati. Ishlab chiqarish imkoniyatlari egri chizig'i. Ishlab chiqarishning potensial hajmi dinamikasi. Iqtisodiy o'sishning o'lchanishi, real YAIM va aholi jon boshiga to'g'ri keladigan real YAIM dinamikasi. Ekstensiv va intensiv iqtisodiy o'sish. Ekstensiv o'sishning resurs, texnologik va ekologik cheklovlari. Iqtisodiy o'sishning taklif, talab va taqsimot omillari.

18-mavzu. Iqtisodiyotning neoklassik modellari

Neoklassiklar tomonidan iqtisodiy o'sishning keynscha nazariyasi tanqidi.Kapitalnin chegaraviy unumdorligi va ishlab chiqarish omillari nisbatining o'zgarishi. Robert Solou modeli, modelda yalpi taklif funksiyasi. Kobb-Duglasning ishlab chiqarish funksiyasi. Mehnat va kapital hajmlari hamda unumdorligi. Modelda yalpi talabning o'sishi. Kapital jamg'arish. kapitalning chiqib ketishi.

19-mavzu. Xalqaro savdo nazariyalari.

Xalqaro savdoning zarurligi va ko'rinishlari. Jahon iqtisodiyotida xalqaro savdo ko'lamlarining ortib borishi. A. Smitning mutlaq ustunlik nazariyasi. Mutlaq xarajatlardagi farq. Tashqi savdodan yutuq. D.Rikardoning nisbiy ustunlik nazariyasi. Turli tovarlarni ishlab chiqarish xarajatlari o'rtasidagi nisbat. Ishlab chiqarish xarajatlari va o'rin almashtirish xarajatlari doimiyligi shartlari.

20-mavzu. Tashqi savdo siyosati

Tashqi savdo siyosati: mohiyati va maqsadlari, usullari. Tarif va notarif usullari. Import tariflari. Tariflarning baholar darajasi, iste'molchilar va ishlab chiqaruvchilarga ta'siri. Davlat ko'rgan yutuq. Milliy farovonlikning sof

yo'qotilishi. Ta'riflarni yoqlovchi hamda ularga qarshi fikrlar. YAngi paydo bo'lgan tarmoqlarni himoya qilish. Ichki bandlilik va davlat daromadlarining o'sishi.

21-mavzu. To'lov balansi

To'lov balansi tushunchasi, makroiqtisodiy roli, tuzish tamoyillari. Iqtisodiy hudud. Rezident. Ikki bor yozuv. Kredit. Debet. Operatsiyalar bahosi. Tashqi savdo balansi. Joriy operatsiyalar balansi. Tovarlar eksporti va importi. Omildan olingan daromadlar. eksportga va importga o'xshash operatsiyalar.

22-mavzu. Valyuta kursi

Valyuta bozori. Valyuta ayirboshlash zarurati. CHet el valyutasiga talab. CHet el valyutasini taklif etish. CHet el valyutasiga talab va uni taklif etishning kichik mamlakat modeli. Valyuta bozorida muvozanatning kichik mamlakat modeli. Valyuta kursi. To'g'ri, bilvosita va teskari kotirovka. Egiluvchan va qayd etilgan valyuta kursi.

23-mavzu. Ochiq iqtisodiyotda makroiqtisodiy siyosat. Mandell-Fleming modeli

Ochiq iqtisodiyotda muvozanatli ishlab chiqarish hajmi. Ochiq iqtisodiyotda yalpi ishlab chiqarish hajmi. Ichki xarajatlar va savdo balansi. Sof eksport. Ichki xarajatlar va milliy ishlab chiqarish hajmi.Eksport va importning milliy iqtisodiyotga ta'siri. Eksport va import o'rtasidagi bog'liqlik. Sof eksport va muvozanatli ishlab chiqarish hajmi.

III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. "Makroiqtisodiyot"ga kirish
2. Asosiy makroiqtisodiy ko'rsatkichlar
3. Iqtisodiy tebranishlar.
4. Ishsizlik va uning turlari
5. Inflyasiya va inflyasiyaga qarshi siyosat
6. Yalpi talab modeli
7. Yalpi taklif modeli
8. Iste'mol va jamg'arish
9. Investitsiya
10. Keynsning tovarlar va xizmatlar bozorida makroiktisodiy muvozanat modeli
11. Davlat byudjeti, soliqlar va davlat qarzi
12. Byudjet-soliq siyosati
13. Pul bozorida muvozanat
14. Pul-kredit siyosati
15. IS-LM modelining shakllanishi va tadbiqi
16. Iqtisodiy o'sish: umumiy tavsifi, neokeynscha modeli
17. Iqtisodiy o'sishning neoklassik modeli

18. "Daromadlar - xarajatlar" modeli
19. Xalqaro savdo nazariyalari
20. Tashqi savdo siyosati
21. Valyuta kursi. To'lov balansi.
22. Ochiq iqtisodiyotda makroiqtisodiy siyosat.Mandell-Fleming modeli

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurulmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akadem guruhga bir o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi lozim. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar:

1. Makroiqtisodiy modellar. Asosiy makroiqtisodiy modellarning qiyosiy tahlili.
2. Milliy hisoblar tizimida yalpi ichki mahsulot ko'rsatkichini hisoblash shartlari va usullari
3. Mustaqillik yillarida O'zbekiston Respublikasi rivojlanishining makroiqtisodiy ko'rsatkichlari tahlili.
4. O'zbekiston Respublikasining YAIM tarkibidagi o'zgarishlar tahlili.
5. O'zbekiston Respublikasida mehnat bozorining shakllanishi va ishsizlikning o'ziga xos xususiyatlari.
6. Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning aholini ish bilan ta'minlash va yangi ish o'rinlari yaratishdagi roli.
7. Inflyasiyaning mohiyati va kelib chiqish sabablari.
8. Inflyasiyaga qarshi siyosat.
9. Filips egri chizig'i. Modelning zamonaviy talqini.
10. Iste'mol va jamg'arish funksiyalari.
11. Ratsional kutish nazariyasi.
12. Investitsiya funksiyasi va omillari.
13. O'zbekison Respublikasi investitsiya siyosati.
14. YAlpi talab- yalpi taklif modeli.
15. YAlpi talab va yalpi taklifni rag'batlantirish yo'llari.
16. Keynsning makroiqtisodiy muvozanat modeli.
17. Pul bozorida muvozanat.
18. Soliqlarning makroiqtisodiy mohiyati va roli.
19. O'zbekiston Respublikasida soliq siyosatini takomillashtirish yo'llari.
20. Davlat byudjeti tarkibi va uni takomillashtirish yo'llari.

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan loyiha ishi, esse, tezis yoki ilmiy maqola yozish, referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

3. **V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)**

"Makroiqtisodiyot" o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga

oshiriladigan masalalar doirasida talaba:

- zamonaviy bozor iqtisodiyotining ishlashi va rivojlanishining nazariy asoslari; talab va taklif modeli asosida taqchil resurslarning taqsimlanish mexanizmi; raqobatlashgan va raqobatlashmagan bozorlarning asosiy xususiyatlari va firmalarning ushbu bozorlardagi harakat qilish qoidalari; mamlakat to'lov balansining tuzilishi, makroiqtisodiy ahamiyati va uni tartibga solish usullari; valyuta kursining mohiyati, makroiqtisodiy ahamiyati, uni belgilovchi omillar va barqarorligini ta'minlash shartlari ***haqida tasavurga ega bo'lishi;***

-talaba bozordagi talab va taklif to'g'risidagi statistik ma'lumotlar asosida bozorni tahlil qilish va xulosalar chiqarishni; statistik ma'lumotlar asosida talab va taklif funksiyalarini tuzishni, talab va taklifning elastiklik koefitsientlarini xisoblash va ular asosida bozordagi holatni tahlil va prognoz qilishni, iqtisodiy jarayonlarni tahlil qilishda makroiqtisodiy modellarni qo'llashni; makroiqtisodiy ko'rsatkichlarni tahlil qilishni; makroiqtisodiy siyosatning ijobiy va salbiy oqibatlariga baho berishni; makroiqtisodiy siyostaning natijalarini prognoz qilishni ***bilishi va ulardan foydalana olishi;***

-taqchil resurslarni taqsimlanish; talab va taklifni tahlil qilish; raqobatlashgan va raqobatlashmagan bozorlar to'g'risida ma'lumotlar to'plash; bozor sharoitida narxning shakllanishi mexanizmi aniqlash; makroiqtisodiy ko'rsatkichlarni hisoblash; ochiq iqtisodiyot sharoitida makroiqtisodiy jarayonlarning kechishi hamda makroiqtisodiy siyosatning o'ziga xos xususiyatlarini, milliy va jahon iqtisodiyoti darajasida bozor mexanizmi qanday amal qilishini izohlab berish ***ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak;***

- axoli daromadlari va ularni taqsimlanishini Djin koeffitsienti bo'yicha baholash, raqobatlashgan va raqobatlashmagan bozorda firmalar harakatini tahlil qilish asosida hulosalar chiqarish; davlatning bozor iqtisodiyotiga aralashuvi oqibatlarini tahlil qilish asosida hulosalar chiqarish ***malakalariga ega bo'lishi kerak.***

4. **VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:**

- ma'ruzalar;
- real vaziyatga asoslangan amaliy ishlarni bajarish;
- esse, tezis va maqolalar yozish;
- vaziyatli topshiriqlarni (keys-stadi) echish;
- jarayonli-yo'naltirilgan ta'lim;
- muhokamalarda ishtirok etish;
- kichik guruhlarda ishlash;
- mustaqil ishlarni bajarish;
- taqdimot tayyorlash;
- turli darajadagi testlarni echish;
- so'rov o'tkazish.

5. **VII. Kreditlarni olish uchun talablar:**

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, taxlil natijalarini to'gri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va nazorat uchun berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ish yoki test sinovlarini topshirish.

6 **VIII. Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati**

Asosiy adabiyotlar

1. Maxmudov N., Hakimov H. Makroiqtisodiy tahlil. O'quv qo'llanma - T.: TDIU, 2019. -181 bet.

2. Edward Shapiro. Macroeconomic analysis. Fifth edition. Oxford. Copyright 2015

3. Maxmudov N.M., Asqarova M.T., Umarov LYu. Makroiqtisodiyot. Darslik. T.: "Fan vatexnologiyalar", 2014-338 b.

4. L.M. Tashpulatova. Makroekonomicheskiy analiz. Uchebnoe posobie. T.: UMED, 2006, 280 b.

5. Xodiyev B.Yu., Shodiyev T.Sh., Berkinov V.V. Ekonometrika. O'quv qo'llanma. T.: Iqtisodiyot, 2018,178 b.

Qo'shimcha adabiyotlar

6. I. N.Maxmudov, X.Hakimov. "Makroiqtisodiy tahlil" fanidan O'quv-uslubiy majmua.-Toshkent: Iqtisodiyot.-2018 y. - 308 bet.

7. T.Z.Teshabayev, Z.M.Otaqo'ziyeva, Makroiqtisodiyot. Ma'ruzalar matni. T.: TATU, 2015, 480 b.

8. T.U.Bobokulov, N.G.Karimov, U.A.Abdullayev. Xalqaro vayluta-kredit munosabatlari. Ma'ruzalar matni. T.: TMI, 2015,244 b.

9. R.T.Shomurodov. Monetar siyosat. Ma'ruzalar matni. T.: TMI, 2015, 151 b

10. Xakimov.B.J., Xolmirzayev.U.A. o'quv qo'llanma. Iqtisodiy tahlil nazariyasi. -T.: Moliya, 2013, -240 b.

Internet saytlari

11. www.gov.uz - O'zbekistan Respublikasi Hukumat portali.

12. www.lex.uz - O'zbekistan Respublikasi Qonun xujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.

13. www.mmeconomy.uz - O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi sayti.

14. https://www.imv.uz - O'zbekistan Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi sayti.

15. www.stat.uz - O'zbekistan Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi

	sayti. 16. www. soliq.uz - O'zbekistan Respublikasi Davlat soliq qo'mitasi sayti. 17. www.cbu.uz - O'zbekistan Respublikasi Markaziy banki sayti. 18. www.webofscience.com - Xalqaro ilmiy maqolalar platformasi. 19. www.sciencedirect.com - Xalqaro ilmiy maqolalar platformasi. 20. www.wordbank.org - Jahon banki sayti. 21. www.scopus.com- Xalqaro ilmiy maqolalar platformasi. 22. www.ebrd.org - Yevropa tiklanish va taraqqiyot banki sayti.
7	**Namangan muhandislik – qurilish instituti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan.**
8	**Fan/modul' uchun ma'sullar:** I.Xodjiboyeva – NamMQI "Iqtisodiyot" kafedrasi katta o'qituvchisi
9	**Taqrizchilar:** I.Sirojiddinov – NamMQI «Buxgalteriya hisobi va audit» kafedrasi professori R. Ismoilov - NamMTI dotsenti, i.f.n.